

PlanID : 5014201805

Arkivsak : 18/530

Reguleringsplan for Hamarvikbukta

RAPPORT: NATURMANGFOLDSVURDERING

Innholdsfortegnelse

1. DOKUMENTASJON OG NØKKELOPPLYSNINGER	3
1.1 Innledende.....	3
1.2 Nøkkelopplysninger	3
2. METODE OG EKSISTERENDE DOKUMENTASJON	3
2.1 Metode brukt i kartlegging og vurdering.....	3
2.2 Tidligere kartlegginger og vurderinger	3
3. NATURFORHOLD	4
3.1 Geologisk mangfold	4
3.2 Generell naturbeskrivelse av området	4
3.3 Rødlistede naturtyper.....	4
3.4 Biologisk mangfold	4
3.5 Fremmede arter	5
4. PLANENS VIRKNING PÅ NATURMANGFOLD	5
4.1 Kort bakgrunn.....	5
4.2 Vurdering etter nmfl. §§ 8-12.....	5
4.3 Samlet vurdering	7
4.4 Konklusjon	8
5. KILDER	9

1. DOKUMENTASJON OG NØKKELOPPLYSNINGER

1.1 INNLEDENDE

Frøya kommune har utarbeidet en rapport for vurdering av naturmangfold i Hamarvikbukta. Rapporten tar for seg undersøkelsene som kommunen selv har gjort, og tidligere undersøkelser og vurderinger i planen.

1.2 NØKKELOPPLYSNINGER

Oppdragsgiver	Frøya kommune	Utarbeidet av	Frøya kommune
Dato	16.11.2022	Fagansvarlig	Espen Skagen
Tilgjengelighet	Offentlig	Kvalitetssikring	Emil Krokan

Gårds- og bruksnummer	9/1, 9/22, 9/106, 9/163, 9/177, 9/200		
Plannavn	Hamarvikbukta 9-124		
Plan ID	5014201805	Saksnummer:	18/530
Forslagsstiller	Kystplan		
Plantype	Detaljreguleringsplan		
Planens hovedformål	Boligformål	Planområdets størrelse:	Ca. 31 dekar

1	22.11.22	Samlet vurdering av naturmangfold	FRØYA KOMMUNE	ES
Versjon	Dato		Ansvarlig	Sign.

2. METODE OG EKSISTERENDE DOKUMENTASJON

2.1 METODE BRUKT I KARTLEGGING OG VURDERING

Fuglekartleggingen ble gjennomført i henhold til praksisen som benyttes i «Terrestrisk Naturovervåking» (TOV). Planavgrensningen ble benyttet som transekt og registreringene ble inntegnet så nøyaktig som mulig på et kart underveis. Alle fuglearter som ble observert innenfor 100 meter på yttersiden av planavgrensningen ble registrert med en aktivitetskode (reproduksjon, overflyvende etc.).

2.2 TIDLIGERE KARTLEGGINGER OG VURDERINGER

- En vurdering av reguleringsplan for Hamarvikbukta, Frøya iht. Naturmangfoldsloven 02.12.18.
- Det ble utført naturtypekartlegging av Natur og Samfunn AS iht. Miljødirektoratets instruks for kartlegging av naturtyper den 29.09.20.
- Vurdering av naturverdier i forbindelse med reguleringsplan i Hammarvika, Frøya kommune 04.10.20.
- Fuglekartlegging ble utført av Frøya kommune den 10. juni 2022.

3. NATURFORHOLD

3.1 GEOLOGISK MANGFOLD

- Hovedbergarten er granitt med opphav i kaledonsk orogen.
- Det foreligger ingen tilgjengelig kunnskap om det er forekomster av spesielle geologiske strukturer eller verdier.
- Løsmassekart viser hav- og fjordavsetning og strandavsetning, usammenhengende eller tynt dekke over berggrunnen.

3.2 GENERELL NATURBESKRIVELSE AV OMRÅDET

Grunnen består av 25,2 dekar dyrka jord og 0,9 dekar myr. Området er noe småkupert med tilfeller av fjell i dagen. Arealet er inngjerdet og benyttes til sauebeite.

De østlige områdene mot sjø er det berg med noe fattig kystlynghei. Her er det forekomster av røssllyng, blåbær, einer, krekling, tepperot, skogstjerne og sisselrot (Natur og Samfunn 2020).

3.3 RØDLISTEDE NATURTYPER

- Semi-naturlig eng (naturbeitemark)
- Kystlynghei
- Skjellsand (115m sør for planområdet)

3.4 BIOLOGISK MANGFOLD

- **Fuglearter:**
Vipe, svarthalespove, hettemåke, storspove, makrellterne, ærfugl, sjøorre, svartand, gråmåke, fiskemåke, sothøne, granmeis, båndkorsnebb, grønnefink, gulspurv, storskarv, havelle, teist, tjeld, småspove, rødstilk, gjøk, tyrkerdue, stær, gråspurv og konglebit.
Grågåås, hvitkinngås, kortnebbgås, sangsvane, gråhegre, lirype, trane, havørn, svartbak, siland, stokkand, brunnakke, krikand, toppand, kvinand, laksand, rugde, enkeltbekkasin, kvartbekkasin, heilo, ravn, kråke, skjære, spurveugle, flaggspett, gråspett, bydue, låvesvale, heipiplerke, skjærpiplerke, linerle, vintererle, steinskvett, sidensvans, svarttrost, ringtrost, gråtrost, måltrost, rødvingetrost, rødstrupe, jernspurv, gjerdesmett, kjøttmeis, blåmeis, spettmeis, svartmeis, stjertmeis, gransanger, løvsanger, møller, munk, dompap, furukorsnebb, grankorsnebb, bokfink, bjørkefink, stillits, gråsisik, grønnsisik og pilfink.
- **Sommerfugler:**
Lyngmåler

- **Planter:**
Smyle, sølvbunke, tepperot, sisselrot, skogstjerneblom, skogstjerne og marikåper (Natur og Samfunn 2020).

3.5 FREMMEDE ARTER

- Det foreligger ingen registreringer av fremmede arter.

4. PLANENS VIRKNING PÅ NATURMANGFOLD

4.1 KORT BAKGRUNN

Arealendringer er den viktigste årsaken til tap av naturmangfold i Norge. Nedbygging av arters leveområder og arealendringer i skog- og jordbruk er viktigste årsak til at 87 % av artene er rødlistet (Henriksen & Hilmo 2015). Klimaendringer og innvandring av fremmede arter kommer som en tilleggsfaktor som i stadig større grad påvirker artsmangfoldet negativt i tillegg til arealendringer.

4.2 VURDERING ETTER NMFL. §§ 8-12

Vurdering av naturmangfold etter naturmangfoldloven §§ 8 – 12.

§8 – Kunnskapsgrunnlaget

«Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.»

Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet».

Naturvernområder

Området inngår ikke i noen naturvernområder.

Nærmeste naturvernområde er Stormyran naturreservat, Inntian, som ligger 5,4 km unna i nordøst.

Naturtyper og naturmangfold

Innenfor planområdet forekommer det en naturbeitemarkforekomst på 1,37 dekar av lav kvalitet, moderat tilstand og lite naturmangfold. Natur og Samfunn AS viser også til forekomst av noe kystlynghei i området, men omfanget er så lite at det ikke fanges opp av Miljødirektoratets instruks. Det er registrert skjellsand av *svært viktig* verdi ca. 115 meter sør for planavgrensningen.

Arter og artsforvaltning

Det er registrert følgende rødlistede arter i området:

(CR – kritisk truet): Vipe, svarthalespove og hettemåke.

(EN – sterkt truet): Storspove og makrellterne.

(VU - sårbar): Ærfugl, sjøorre, svartand, gråmåke, fiskemåke, sothøne, granmeis, båndkorsnebb, grønnfink og gulspurv.

(NT – nær truet): Storskarv, havelle, teist, tjeld, småspove, rødstillk, gjøk, tyrkerdue, stær, gråspurv og konglebit.

Følgende livskraftige (LC) fuglearter er registrert i området:

Grågås, kortnebbgås, hvitkinngås, sangsvane, gråhegre, trane, havørn, svartbak, siland, stokkand, brunnakke, krikkand, toppand, kvinand, laksand, lirype, rugde, enkeltbekkasin, kvartbekkasin, heilo, ravn, kråke, skjære, spurveugle, flaggspett, gråspett, bydue, låvesvale, heipiplerke, skjærpiplerke, linerle, vintererle, steinskvett, sidensvans, svarttrost, ringtrost, gråtrost, måltrost, rødvingetrost, rødstrupe, jernspurv, gjerdesmett, kjøttmeis, blåmeis, spettmeis, svartmeis, stjertmeis, gransanger, løvsanger, møller, munk, dompap, furukorsnebb, grankorsnebb, bokfink, bjørkefink, stillits, gråsisik, grønnsisik og pilfink.

Av *ansvarsarter* er det registrert havørn, svartbak, heilo, lirype, gråtrost, skjærpiplerke, heipiplerke, furukorsnebb, bjørkefink og gråsisik i området.

Av *andre spesielt hensynskrevende arter* er det registrert havelle.

Vannmiljø

Reguleringsplanen er tilgrensende vannforekomsten *Sistrandsva*. Sistrandsva utgjør et areal på 38,2 km², og strekker seg fra Skagan, Svellingen i nord til Hammarvika i sør. Den økologiske tilstanden er registrert som *moderat*, noe som ikke er i tråd med miljømålene om *god* økologisk tilstand innen 2022-2027.

Landskap

Nærmeste *verdifulle kulturlandskap* Grøtneset, som ligger ca. 4,7 km unna i vest.

Nærmeste *utvalgte kulturlandskap* er Tarva, Ørland kommune, som ligger ca. 27,5 km unna i øst.

§9 - «Føre-var-prinsippet»

«Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak».

Underveis i planprosessen har det blitt utført naturtypekartlegging og fuglekartlegging, dermed anses kunnskapsgrunnlaget å være tilstrekkelig.

§10 – Om økosystemtilnærming og samlet belastning

«En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for».

Storspoven finnes i åpent landskap, slikt som jordbrukslandskap, lyngheier, myrer og strandenger. Vipa er antatt for å være den vadefuglarten som er sterkest tilknyttet jordbrukslandskapet, og har ikke blitt registrert i Hammarvika siden 2016. Tidligere var det store oppdyrkede areal på Hammarvika, som nesten var sammenhengende med Flatval i vest og Sistranda i nordøst. Dette landskapet har gradvis blitt bygget ned med årene, slik at de stadig krymper i areal og fragmenteres. Tiltaket vil bygge ned et aktivt hekkeområde for storspove (EN), og vil samtidig trolig fordrive storspoveparet på naboeiendommen pga. antropogen aktivitet.

Naturbeitemark inngår under semi-naturlig eng, og er oppført som en *sårbar* naturtype med en *sentral økosystemfunksjon*. Natur og Samfunn AS har vurdert naturmangfoldet i denne forekomsten til å være liten basert på beskjedne størrelse og ingen registreringer av rødlistede arter.

§11 – Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

«Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter».

Tiltakshaver er klar over at kostnader ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet skal dekkes av tiltakshaver. Dette omfatter alle kostnader ved forebyggende, avvergende, avbøtende, kompenserende og/eller gjenopprettende tiltak. I dette ligger også kostnader ved å fremskaffe ny kunnskap.

§12 – Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

«For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater».

Det er en forutsetning at miljøforsvarlige teknikker skal benyttes i anleggs- og driftsfasen. Multiconsult utarbeidet i 2018 et notat med anbefalte hensynssoner for sårbare arter av fugl i hekkeperioden. For storspove er den angitte sårbarhetsperioden april-juli/august, og den anbefalte minimumsavstanden til hekkelokalitet ved bakkearbeid og sprengning er på 250 meter. Dermed kan anleggsarbeid i forbindelse med reguleringsplanen for Hamarvikbukta boligområde fordrive to par med storspove, og dermed stilles det krav til at arbeid foregår utenfor denne perioden.

4.3 SAMLET VURDERING

Det er registrert en rekke livskraftige og rødlistede arter i og ved planområdet. Ett større registreringsplott i området medfører noe unøyaktighet i enkelte registreringer. Dette gjelder spesielt arter tilknyttet sjø og ferskvann. Det er også registrert svarthalespove (CR) innenfor dette kartplottet, men etter dialog med observatørene viser det seg at observasjonene er gjort ved Lundeveien som ligger nord for Sørfrøyveien. Hettmåke og makrellterne vil heller ikke berøres av planene. Makrellternene hekker med stor sannsynlighet på Grønholman som ligger 700 meter unna i sør. Mange av registreringene gjelder tilfeldige observasjoner av arter på trekk, og som ikke har noe tilknytning til planområdets biotoper.

De rødlistede artene som vil være mest utsatte i forbindelse med planen er storspove og potensielt vipe.

For storspove viser nasjonalt ompennende naturovervåkningsprosjekter til en bestandsnedgang på ca. 70% i løpet av perioden 1996-2019, som gir et årlig gjennomsnitt på 4%. Det vises til følgende årsaker som ligger til grunn for dette:

- Intensivert jordbruk
- Drenering, oppdyrking og gjengroing av naturlige leveområder.
- Reirpredasjon.

Vipa (estimert bestandsnedgang på 82% i Norge mellom 1996-2019) er i stor grad fraværende i områdene fra Flatval til Sistranda hvor den tidligere var en utbredt hekkefugl. Trolig er dyrka marka med tilgrensende myrområder mellom Litlvatnet i vest og Yttersian/Myra i nord og øst (Sistranda), den eneste aktive hekkelokaliteten mellom Flatval og Sistranda.

Under fugleregistreringen i området ble det påvist ett par med storspove med én pulli innenfor planavgrensningen. Det ble også registrert ett storspovepar med to pulli på dyrka marka som ligger ca. 20 meter vest for planavgrensningen (på motsatt side av kommunal veg).

Utbyggingen vil medføre at én hekkebiotop for storspove direkte bygges ned, mens lokaliteten på andre siden av veien trolig vil forlates som følge av støy fra menneskelig aktivitet, samt trusselen fra huskatter som det er naturlig å anta vil følge med 55 husstander.

En realisering av reguleringsplanen vil trolig i seg selv ikke ha negative følger for storspovebestanden på Frøya, men det er allerede et stort press på arealene med dyrka jord mellom Sistranda-Flatval, og flere tidligere habitat for vipe (CR) og storspove (EN) er bygget ned som følge av dette. Dette gjelder blant annet reguleringsplanen Hammerdal (PlanID: 1620201303) som ligger ca. 490 meter unna i nord. Denne reguleringsplanen ble vedtatt i 2014, og i 2020 ble det vedtatt en mindre endring, noe som betyr at anleggsarbeid per dags dato ikke er påbegynt. Reguleringsplanen beslaglegger et større areal med dyrka jord, hvor det i 2022 ble registrert to par hekkende storspover. Dette betyr at 4 par med storspove mister sitt hekkeområde innenfor en luftlinje på 600 meter ved gjennomføring av reguleringsplanene.

4.4 KONKLUSJON

Reguleringsplanen vil bygge ned et hekkeområde for storspove (sterkt truet), og risikerer samtidig å fordrive et storspovepar på nabotomta. Jf. Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredning av klima og miljø M-1941, vil utbygging av funksjonsområdene til sterkt truede arter medføre alvorlig/svært alvorlig miljøskade.

FRØYA KOMMUNE

Kraft og mangfold

Artsdatabanken (2021, 24. november). Norsk rødliste for arter 2021.

<https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021>

Artsdatabanken (2022). Hentet fra Artskart: <https://artskart.artsdatabanken.no>

Miljødirektoratet (2022). Naturbase. Hentet fra:

<https://geocortex01.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

Miljødirektoratet, veileder M-1941 konsekvensutredninger for klima og miljø. Hentet fra:

<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/overvaking-arealplanlegging/arealplanlegging/konsekvensutredninger/>

Multiconsult (2018). Anbefalte hensynssoner for sårbare arter av fugl.

Natur og Samfunn AS (2020). Vurdering av naturverdier i forbindelse med reguleringsplan i Hammarvika, Frøya kommune.

NGU (2022). Berggrunnskart. Hentet fra: https://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/

NGU (2022). Løsmassekart. Hentet fra: https://geo.ngu.no/kart/losmasse_mobil/